

Plan wyników – „Planeta Nowa 3”

Dział programu	L.g.	Materiał nauczania	Wymagania podstawowe uczeń poprawnie:	Kat.	Wymagania ponadpodstawowe uczeń poprawnie:	Kat.
I. Środowisko przyrodnicze	13	<ul style="list-style-type: none"> • Położenie Polski w Europie i na świecie • Granice i obszar Polski • Sąsiedzi Polski • Granica morska • Podział administracyjny Polski • Jednostki tektoniczne Europy i Polski • Najważniejsze wydarzenia na obszarze Polski w poszczególnych erach • Powstawanie węgla kamiennego • Zlodowacenia na obszarze Polski • Zasięgi zlodowaceń • Formy polodowcowe • Cechy rzeźby polodowcowej młodoglacjalnej i staroglacjalnej • Górskie formy polodowcowe • Skały występujące w Polsce • Podział i pochodzenie surowców mineralnych • Rozmieszczenie surowców mineralnych w Polsce • Znaczenie gospodarcze surowców mineralnych 	<p>Uczeń poprawnie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje na podstawie mapy położenie Polski na świecie i w Europie • wymienia cechy położenia Polski • wymienia zalety położenia Polski • wymienia nazwy państw sąsiadujących z Polską i wskazuje te państwa na mapie ogólnogeograficznej • wymienia nazwy skrajnych punktów Polski i wskazuje te punkty na mapie Polski • opisuje przebieg granicy lądowej Polski na podstawie mapy ogólnogeograficznej • opisuje przebieg granicy morskiej na podstawie mapy ogólnogeograficznej • wyjaśnia znaczenie terminów: „powiat grodzki”, „powiat ziemski”, „województwo”, „prezydent”, „burmistrz”, „starosta” • opisuje podział administracyjny Polski • wymienia nazwy województw oraz ich stolice i wskazuje je na mapie administracyjnej Polski • wymienia nazwy głównych jednostek tektonicznych Europy oraz Polski i wskazuje te jednostki na mapie • opisuje na podstawie tabeli stratygraficznej najważniejsze wydarzenia geologiczne na terenie Polski • wymienia nazwy er, w których wystąpiły ruchy górotwórcze • wymienia nazwy górotworów kaledońskich, hercyńskich i alpejskich oraz wskazuje je na mapie Polski • opisuje proces powstawania węgla kamiennego • wymienia nazwy zlodowaceń i wskazuje ich zasięg na mapie Polski • rozpoznaje na schematach formy polodowcowe i wskazuje obszary ich występowania na mapie Polski • rozpoznaje górskie formy polodowcowe na schematach • rozróżnia cechy krajobrazu młodoglacjalnego i staroglacjalnego • wymienia nazwy skał występujących w Polsce 	<p>C A A C C C C B C C C C A C C C C B B A</p>	<p>Uczeń poprawnie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • opisuje położenie fizycznogeograficzne, polityczne i matematyczne Polski, korzystając z mapy Polski i mapy Europy • określa współrzędne geograficzne skrajnych punktów Polski • oblicza rozciągłość równoleżnikową i południkową Polski • oblicza różnice czasu słonecznego między skrajnymi punktami Polski • opisuje zasięg wód terytorialnych na podstawie mapy Polski • wykazuje korzyści i zagrożenia wynikające z położenia Polski w środkowej Europie • analizuje znaczenie podziału administracyjnego • charakteryzuje główne jednostki tektoniczne Polski • wykazuje związki między budową geologiczną a dziejami geologicznymi • rozpoznaje rodzaje węgla i charakteryzuje warunki, w których one powstawały • opisuje warunki powstania form polodowcowych • wyjaśnia genezę form polodowcowych • analizuje i porównuje cechy krajobrazów staroglacjalnego i młodoglacjalnego • wykazuje wpływ zlodowaceń na krajobraz górski • klasyfikuje skały występujące w Polsce ze względu na ich pochodzenie • wykazuje związek między budową geologiczną a występowaniem surowców mineralnych • opisuje rozmieszczenie skał powierzchniowych na podstawie mapy • opisuje na podstawie danych statystycznych zasoby surowców mineralnych w Polsce • opisuje na podstawie mapy występowanie surowców mineralnych • analizuje wpływ wydobycia surowców mineralnych na środowisko • wyjaśnia wpływ przeszłości geologicznej na kształtowanie powierzchni Polski 	<p>C C C C D D C D C D D D D D D D D D C C C D B</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • Cechy ukształtowania powierzchni Polski • Krzywa hipsograficzna Polski • Cechy rzeźby pasów ukształtowania powierzchni Polski • Czynniki geograficzne kształtujące klimat Polski • Cechy wybranych składników klimatu Polski • Przejściowość klimatyczna • Cechy sieci rzecznej w Polsce • Cechy wybranych rzek Polski • Jeziora i ich klasyfikacja genetyczna • Wody podziemne • Położenie Morza Bałtyckiego • Linia brzegowa i rodzaje wybrzeży • Cechy fizyczne wód morskich oraz środowiska przyrodniczego • Znaczenie gospodarcze Bałtyku • Degradacja wód Bałtyku • Klasyfikacja i charakterystyka gleb w Polsce • Degradacja gleb w Polsce • Znaczenie gospodarcze gleb • Zbiorowiska leśne w 	<ul style="list-style-type: none"> • klasyfikuje surowce mineralne ze względu na ich gospodarcze wykorzystanie • rozpoznaje na podstawie fotografii lub okazów główne rodzaje skał występujących w regionie i w Polsce • wskazuje na mapie Polski obszary występowania surowców mineralnych • wykazuje znaczenie gospodarcze surowców mineralnych • wymienia nazwy skał i surowców mineralnych występujących w regionie swojego zamieszkania • wymienia czynniki wewnętrzne i zewnętrzne wpływające na ukształtowanie powierzchni Polski • wymienia cechy rzeźby powierzchni Polski • opisuje na podstawie krzywej hipsograficznej udział nizin, wyżyn i gór w powierzchni Polski • wymienia nazwy pasów ukształtowania powierzchni Polski i wskazuje je na mapie Polski • wymienia nazwy najwyższej i najniższej położonego punktu w Polsce i wskazuje ten punkt na mapie • rozróżnia przedstawione na ilustracjach formy rzeźby terenu • wymienia nazwy krain geograficznych w poszczególnych pasach ukształtowania powierzchni i wskazuje te krainy na mapie Polski • odczytuje wysokości bezwzględne na mapie hipsometrycznej • wymienia geograficzne czynniki wpływające na klimat Polski • wymienia nazwy mas powietrza napływających nad Polskę • odczytuje na mapach klimatycznych Polski rozkład temperatury powietrza i opadów atmosferycznych • odczytuje informacje przedstawione na klimatogramach • kreśli klimatogramy na podstawie danych liczbowych • opisuje cechy klimatu przejściowego • opisuje cechy klimatu własnego regionu • wymienia termiczne pory roku • wymienia nazwy wiatrów lokalnych i miejsc ich występowania • odczytuje z mapy długość okresu wegetacyjnego 	<ul style="list-style-type: none"> C C C D A A A C C C B C C A A C C C C C A B C 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia wpływ współczesnych procesów geologicznych na ukształtowanie powierzchni Polski • analizuje krzywą hipsograficzną • wykazuje pasowość ukształtowania powierzchni Polski • porównuje cechy rzeźby poszczególnych pasów ukształtowania powierzchni Polski • charakteryzuje na podstawie mapy hipsometrycznej cechy rzeźby terenu Polski • oblicza różnice wysokości bezwzględnej, korzystając z mapy hipsometrycznej • wyjaśnia wpływ czynników geograficznych na cechy klimatu Polski • wyjaśnia przyczyny zróżnicowania temperatury powietrza oraz opadów atmosferycznych w Polsce • wykazuje przejściowość klimatyczną Polski • analizuje przebieg izoterm lipca i stycznia na mapach klimatycznych Polski • wykazuje wpływ napływających mas powietrza na kształtowanie się pogody w Polsce • opisuje pogodę kształtowaną przez poszczególne masy powietrza napływające nad Polskę • wyjaśnia mechanizm powstawania wiatru halnego w górach i bryzy nad Bałtykiem • wyjaśnia przyczyny zróżnicowania przestrzennego długości okresu wegetacyjnego • charakteryzuje klimat wybranych regionów Polski na podstawie map klimatycznych • porównuje klimat Polski z klimatem innych państw Europy • wykazuje związki między budową geologiczną, rzeźbą powierzchni, klimatem a warunkami wodnymi • opisuje reżim rzek w Polsce • ocenia stopień wykorzystania wód powierzchniowych i podziemnych w Polsce • uzasadnia asymetrię dorzeczy i wyjaśnia przyczyny jej powstania • wykreśla działy wodne na mapie konturowej • wyjaśnia genezę mis jeziornych występujących w Polsce • wyjaśnia genezę bagien na terenie Polski • analizuje głębokość i kształt wybranych jezior • ocenia stopień i sposoby wykorzystania wód 	<ul style="list-style-type: none"> B D D C C B B D D D C C B B C C D C D D C B B D D
--	--	--	---	--	---

		<p>Polsce</p> <ul style="list-style-type: none"> • Funkcje lasów • Świat zwierząt • Formy ochrony przyrody i krajobrazu w Polsce 	<ul style="list-style-type: none"> • klasyfikuje wody występujące w Polsce • wymienia nazwy głównych rzek oraz ich dopływów i wskazuje je na mapie Polski • kreśli diagramy ilustrujące długość rzek • porównuje długości głównych rzek • charakteryzuje Wisłę i Odrę • opisuje typ ujścia Wisły • wymienia nazwy głównych kanałów i wskazuje te kanały na mapie • wymienia nazwy wybranych jezior i wskazuje te jeziora na mapie Polski • wymienia nazwy wód występujących we własnym regionie • porównuje powierzchnie i głębokości wybranych jezior • wskazuje na mapie Polski obszary występowania wód podziemnych • klasyfikuje wody podziemne • opisuje wykorzystanie wód podziemnych • wymienia nazwy największych zatok, wysp, cieśnin oraz głębi Morza Bałtyckiego i wskazuje je na mapie • opisuje położenie Bałtyku na podstawie mapy ogólnogeograficznej • wymienia na podstawie mapy ogólnogeograficznej cechy geograficzne Morza Bałtyckiego • opisuje linię brzegową Bałtyku na podstawie mapy ogólnogeograficznej • wymienia nazwy rodzajów wybrzeży i wskazuje na mapie miejsca ich występowania • przedstawia właściwości fizyczne wód Bałtyku • omawia znaczenie gospodarcze Morza Bałtyckiego • przedstawia przyczyny zanieczyszczenia Bałtyku • wymienia czynniki glebotwórcze • klasyfikuje gleby w Polsce • opisuje, przy pomocy mapy gleb, rozmieszczenie głównych typów genetycznych gleb w Polsce • wymienia nazwy gleb występujących w jego regionie • rozróżnia typy gleb ze względu na ich żyzność • wymienia przyczyny erozji gleb i sposoby jej zapobiegania • wyjaśnia znaczenie gospodarcze gleb • wyjaśnia zależności między jakością gleby a 	<p>B C C C C C C C A C C C C C B C C C C C C C C B C B A B C A C A B B</p>	<p>podziemnych</p> <ul style="list-style-type: none"> • opisuje rozmieszczenie rejonów eksploatacji i wykorzystanie wód mineralnych • wyjaśnia genezy rodzajów wybrzeży Bałtyku • wyjaśnia genezę Mierzei Helskiej • porównuje wielkość i głębokość Bałtyku z wielkością i głębokością innych mórz • wyjaśnia zróżnicowanie zasolenia i temperatury wody w Bałtyku • porównuje cechy wód Morza Bałtyckiego z cechami wód innych mórz • ocenia znaczenie gospodarki morskiej nad Bałtykiem • proponuje sposoby ochrony wód Bałtyku • charakteryzuje typy genetyczne gleb występujące w Polsce • ocenia żyzność gleb w Polsce • analizuje profile glebowe • ocenia wartość użytkową gleb w Polsce • wyjaśnia cele zabiegów melioracyjnych przeprowadzanych w Polsce • wyjaśnia zależności między klimatem a szatą roślinną • wykazuje zależność między składem gatunkowym lasów a warunkami klimatycznymi i glebowymi • charakteryzuje strukturę powierzchniową lasów państwowych według składu gatunkowego • ocenia lesistość Polski • uzasadnia konieczność ochrony gatunkowej roślin i zwierząt • uzasadnia konieczność ochrony przyrody i krajobrazu w Polsce • opisuje formy prawnej ochrony przyrody • wymienia polskie organizacje działające na rzecz ochrony przyrody i opisuje ich zadania • wyjaśnia znaczenie współpracy międzynarodowej na rzecz ochrony przyrody • formułuje wnioski na podstawie analizy map ogólnogeograficznych, ludnościowych i gospodarczych oraz danych statystycznych i wykresów 	<p>C B B C B C C C C C D C C D D B D D D D C C B D</p>
--	--	---	--	--	--	---

			<ul style="list-style-type: none"> wielkością zbiorów zbóż i innych roślin wymienia nazwy formacji roślinnych występujących w Polsce rozpoznaje typy zbiorowisk roślinnych występujących w Polsce na zdjęciach i w terenie opisuje rozmieszczenie kompleksów leśnych na podstawie mapy Polski opisuje funkcje lasów rozpoznaje wybrane gatunki roślin i zwierząt przedstawione na zdjęciach rozdziela formy ochrony przyrody w Polsce wymienia nazwy parków narodowych w Polsce i wskazuje te parki na mapie opisuje osobliwości wybranych parków narodowych rozpoznaje i wymienia nazwy gatunków roślin i zwierząt prawnie chronionych w Polsce podjmuje działania na rzecz ochrony przyrody dobiera źródła i wyszukuje informacje w zależności od opracowywanych zagadnień stosuje poprawną terminologię geograficzną w wypowiedziach ustnych i pisemnych 	<p>A</p> <p>B</p> <p>C</p> <p>C</p> <p>B</p> <p>B</p> <p>C</p> <p>C</p> <p>D</p> <p>D</p> <p>C</p>		
II. Ludność i urbanizacja	8	<ul style="list-style-type: none"> Liczba ludności Polski Przyrost naturalny Piramida płci i wieku Struktura płci i wieku społeczeństwa polskiego Średnia długość życia w Polsce Gęstość zaludnienia Polski Czynniki wpływające na rozmieszczenie ludności w Polsce Przyczyny i skutki migracji Kierunki emigracji Polaków Przyrost rzeczywisty Polacy na świecie Struktura zatrudnienia w Polsce Problemy rynku pracy 	<p>Uczeń poprawnie:</p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia znaczenie terminów: „demografia”, „przyrost naturalny”, „przyrost rzeczywisty”, „struktura wiekowa społeczeństwa”, „migracja”, „gęstość zaludnienia”, „stopa bezrobocia”, „narod”, „państwo wielonarodowościowe”, „państwo jednolite narodowościowo”, „mniejszość narodowa”, „mniejszość etniczna”, „społeczność etniczna”, „urbanizacja”, „wskaźnik urbanizacji”, „wieś”, „miasto”, „aglomeracja” opisuje na podstawie danych statystycznych zmiany liczby ludności Polski po 1946 roku wskazuje czynniki wpływające na zmiany liczby ludności w Polsce opisuje zmiany przyrostu naturalnego od zakończenia II wojny światowej do 2009 roku wymienia nazwy regionów o dodatnim i ujemnym przyroście naturalnym w Polsce wymienia czynniki wpływające na niską wartość przyrostu naturalnego w Polsce wyjaśnia przyczyny i skutki zmiany modelu polskiej rodziny 	<p>B</p> <p>C</p> <p>B</p> <p>C</p> <p>A</p> <p>A</p> <p>B</p>	<p>Uczeń poprawnie:</p> <ul style="list-style-type: none"> porównuje na podstawie danych statystycznych liczbę ludności Polski z liczbą ludności innych krajów Europy omawia przyczyny i skutki spadku przyrostu naturalnego w ostatnich latach porównuje przyrost naturalny swojego województwa i Polski z przyrostem naturalnym innych krajów Europy analizuje skutki ujemnego przyrostu naturalnego w Polsce analizuje okresy wyżu i niżu demograficznego w Polsce oraz formułuje wnioski wyjaśnia przyczyny niskiego przyrostu naturalnego we wschodniej Polsce oblicza współczynnik przyrostu naturalnego w Polsce prognozuje zmiany liczby ludności w Polsce analizuje piramidę płci i wieku ludności Polski porównuje piramidy płci i wieku ludności Polski oraz innych krajów i formułuje wnioski wyjaśnia przyczyny i skutki starzenia się polskiego 	<p>C</p> <p>C</p> <p>C</p> <p>D</p> <p>D</p> <p>B</p> <p>C</p> <p>D</p> <p>D</p> <p>C</p> <p>C</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • Struktura narodowościowa ludności Polski • Rozmieszczenie mniejszości narodowych i etnicznych w Polsce • Urbanizacja • Wskaźnik urbanizacji • Rozmieszczenie i wielkość polskich miast • Typy aglomeracji • Przyczyny rozwoju miast • Funkcje miast • Przemiany współczesnych miast • Problemy mieszkańców dużych miast 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia różnicę między społeczeństwem młodym a starym • opisuje strukturę płci i wieku na podstawie danych statystycznych oraz piramidy płci i wieku ludności Polski • porównuje na podstawie danych liczbowych długość życia w Polsce z długością życia w innych krajach • wyjaśnia przyczyny wydłużania się średniej długości życia społeczeństwa polskiego • wymienia przyczyny starzenia się społeczeństwa polskiego • opisuje grupy ekonomiczne ludności Polski • wymienia nazwy obszarów o największej i najmniejszej gęstości zaludnienia i wskazuje te obszary na mapie Polski • porównuje na podstawie danych liczbowych średnią gęstość zaludnienia Polski ze średnią gęstością zaludnienia innych krajów • omawia gęstość zaludnienia w swoim regionie • opisuje czynniki wpływające na rozmieszczenie ludności w Polsce • wymienia atrakcje i bariery osadnicze w Polsce • opisuje wielkość migracji w miastach Polski w latach 1946–2008 na podstawie danych statystycznych • wyjaśnia przyczyny migracji wewnętrznych w Polsce • opisuje przyczyny migracji poszczególnych grup ludności w Polsce • opisuje dawne i współczesne kierunki migracji wewnętrznych w Polsce • wymienia przyczyny rozwoju terenów podmiejskich • wymienia przyczyny emigracji zagranicznych Polaków • wymienia nazwy krajów, do których migrują Polacy i wskazuje te kraje na mapie ogólnogeograficznej • opisuje wielkość migracji zewnętrznych w Polsce w latach 1980–2008 • wyjaśnia przyczyny wzrostu przyrostu rzeczywistego w Polsce w ostatnich latach • wymienia nazwy krajów zamieszkiwanych przez Polonię i wskazuje te kraje na mapie 	<p>B</p> <p>C</p> <p>C</p> <p>B</p> <p>A</p> <p>C</p> <p>C</p> <p>C</p> <p>C</p> <p>C</p> <p>A</p> <p>C</p> <p>B</p> <p>C</p> <p>C</p> <p>A</p> <p>A</p> <p>C</p> <p>C</p> <p>B</p> <p>C</p>	<p>społeczeństwa</p> <ul style="list-style-type: none"> • analizuje strukturę wiekową społeczeństwa polskiego i porównuje ją ze strukturą innych krajów • analizuje przyczyny i skutki starzenia się polskiego społeczeństwa • charakteryzuje rozmieszczenie ludności w Polsce • porównuje gęstość zaludnienia Polski z gęstością zaludnienia w innych krajach Europy • charakteryzuje na podstawie map gęstości zaludnienia zróżnicowanie rozmieszczenia ludności w Polsce i zamieszkiwanym regionie oraz wyjaśnia te różnice, uwzględniając czynniki przyrodnicze, historyczne i społeczno-ekonomiczne • ocenia atrakcje i bariery osadnicze w Polsce • wyjaśnia przyczyny nierównomiernego rozmieszczenia ludności w Polsce • analizuje przyczyny i skutki dużej gęstości zaludnienia na Wyżynie Śląskiej • porównuje czynniki decydujące o rozwoju osadnictwa dawniej i współcześnie • oblicza saldo migracji w Polsce • omawia przyczyny ujemnego salda migracji ze wsi do miast w Polsce • ocenia wpływ ruchów migracyjnych na rozmieszczenie ludności w Polsce • omawia przyczyny ujemnego salda migracji zewnętrznych w Polsce • wyjaśnia przyczyny głównych kierunków współczesnych migracji zewnętrznych Polaków • opisuje skutki migracji zewnętrznych z punktu widzenia interesów Polski • oblicza przyrost rzeczywisty ludności Polski • charakteryzuje wybrane skupiska Polonii na świecie • porównuje wielkość migracji zagranicznych w Polsce i powiecie, w którym mieszka oraz formułuje wnioski • wyjaśnia zmiany w strukturze zatrudnienia w latach 1930–2008 w Polsce • porównuje strukturę zatrudnienia ludności według sektorów gospodarki w ciągu ostatnich 30 lat • porównuje zatrudnienie według sektorów gospodarki w Polsce i wybranych krajach • porównuje strukturę zatrudnienia w 	<p>D</p> <p>D</p> <p>C</p> <p>C</p> <p>C</p> <p>D</p> <p>B</p> <p>D</p> <p>C</p> <p>C</p> <p>C</p> <p>D</p> <p>D</p> <p>C</p> <p>B</p> <p>C</p> <p>C</p> <p>C</p> <p>B</p> <p>C</p> <p>B</p> <p>C</p>
--	--	--	--	---	---

			<p>na mapie Polski</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia przyczyny rozwoju wielkich miast w Polsce • opisuje funkcje miast na wybranych przykładach • opisuje przemiany współczesnych miast w Polsce • omawia problemy mieszkańców dużych miast • dobiera źródła i wyszukuje informacje w zależności od opracowywanych zagadnień • stosuje poprawną terminologię geograficzną w wypowiedziach ustnych i pisemnych 	<p>B C C C D C</p>	<ul style="list-style-type: none"> • porównuje wskaźnik urbanizacji w Polsce oraz innych krajach i wymienia przyczyny jego zróżnicowania • analizuje i ocenia rozmieszczenie wielkich miast w Polsce na podstawie mapy ogólnogeograficznej • wykazuje różnice między aglomeracją policentryczną i monocentryczną • formułuje wnioski na podstawie analizy map ogólnogeograficznych, ludnościowych i gospodarczych oraz danych statystycznych i wykresów 	<p>C D D D</p>
III. Rolnictwo i przemysł	8	<ul style="list-style-type: none"> • Funkcje rolnictwa • Warunki przyrodnicze rozwoju rolnictwa • Warunki pozaprzyrodnicze rozwoju rolnictwa • Rośliny uprawne • Struktura upraw • Rozmieszczenie najważniejszych upraw • Główne kierunki hodowli zwierząt w Polsce • Rozmieszczenie hodowli zwierząt • Kryteria podziału przemysłu • Czynniki lokalizacji przemysłu • Specjalne strefy ekonomiczne • Restrukturyzacja przemysłu w Polsce • Okręgi przemysłowe • Górnictwo • Obszary wydobywania surowców mineralnych • Wielkość wydobywania surowców mineralnych 	<p>Uczeń poprawnie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie terminów: „struktura użytkowania ziemi”, „użytki rolne”, „grunty orne”, „struktura upraw”, „plony”, „zbiory”, „hodowla zwierząt”, „pogłowie”, „restrukturyzacja przemysłu”, „okręg przemysłowy”, „infrastruktura przemysłowa” • wyjaśnia funkcje rolnictwa • opisuje na podstawie map tematycznych warunki przyrodnicze rozwoju rolnictwa w Polsce • wymienia nazwy obszarów o najkorzystniejszych warunkach przyrodniczych rozwoju rolnictwa i wskazuje te obszary na mapie Polski • wyróżnia główne cechy struktury użytkowania ziemi oraz wielkości i własności gospodarstw rolnych w Polsce na podstawie danych statystycznych • opisuje za pomocą danych statystycznych poziom nawożenia i mechanizacji rolnictwa w Polsce • wymienia czynniki ograniczające rozwój rolnictwa • wyjaśnia wpływ polityki rolnej państwa na poziom rolnictwa w Polsce • wymienia nazwy głównych roślin uprawnych w Polsce • wymienia czynniki warunkujące rozmieszczenie upraw w Polsce • wyróżnia główne cechy struktury zasiewów w Polsce na podstawie analizy map, wykresów, danych liczbowych • wymienia nazwy obszarów upraw wybranych roślin i wskazuje te obszary na mapie Polski • wymienia przyczyny zróżnicowania w rozmieszczeniu wybranych upraw (pszenicy, ziemniaków, buraków cukrowych) 	<p>B C C C C C C C C A B A A C C A</p>	<p>Uczeń poprawnie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ocenia warunki przyrodnicze rozwoju rolnictwa w Polsce • ocenia warunki pozaprzyrodnicze rozwoju rolnictwa • ocenia strukturę użytkowania ziemi w Polsce i porównuje ją ze strukturą w innych krajach • opisuje poziom mechanizacji i chemizacji rolnictwa w Polsce i porównuje go z poziomami mechanizacji i chemizacji rolnictwa w innych krajach • wyjaśnia przyczyny przestrzennego zróżnicowania wielkości gospodarstw rolnych • analizuje skutki rozdrobnienia gospodarstw rolnych • porównuje warunki rozwoju rolnictwa w Polsce z warunkami w województwie, w którym mieszka i formułuje wnioski • wyjaśnia znaczenie produkcji roślinnej w żyzywieniu ludności kraju • opisuje strukturę powierzchni zasiewów w Polsce • wyjaśnia związek między żyznością gleb a rodzajem upraw • uzasadnia zróżnicowanie natężenia upraw roślin w wybranych rejonach • porównuje plony i zbiory wybranych roślin w Polsce i innych krajach na podstawie danych statystycznych oraz formułuje wnioski • wyjaśnia znaczenie produkcji zwierzęcej w żyzywieniu ludności kraju • ocenia strukturę hodowli zwierząt gospodarskich w Polsce • wyjaśnia zróżnicowanie natężenia hodowli wybranych zwierząt gospodarskich w wybranych rejonach 	<p>D D D C B D C B D C B D C B D C</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • Import surowców mineralnych • Struktura produkcji energii elektrycznej według rodzajów elektrowni • Rozmieszczenie elektrowni w Polsce 	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje główne kierunki produkcji zwierzęcej w Polsce • wyróżnia główne cechy struktury hodowli w Polsce na podstawie analizy map, wykresów, danych liczbowych • omawia cele hodowli zwierząt • opisuje pogłowie bydła i trzody chlewnej w Polsce w wybranych latach • wskazuje przyczyny spadku ilości pogłowia zwierząt hodowlanych w Polsce • wymienia nazwy obszarów hodowli wybranych zwierząt i wskazuje te obszary na mapie Polski • wymienia przyczyny zróżnicowania rozmieszczenia hodowli bydła i trzody chlewnej w Polsce • wyjaśnia znaczenie przemysłu w tworzeniu dóbr materialnych • klasyfikuje przemysł na sekcje i działy • charakteryzuje czynniki lokalizacji przemysłu • opisuje na wybranych przykładach czynniki lokalizacji przemysłu • wyjaśnia przyczyny zmian zachodzących w przemyśle w Polsce i w zamieszkiwanym regionie • wymienia najlepiej rozwijające się obecnie w Polsce działy produkcji przemysłowej • wymienia przyczyny przemian gospodarczych, które zaszły w Polsce po 1989 roku • opisuje proces restrukturyzacji i prywatyzacji przemysłu • wymienia nazwy okręgów przemysłowych i wskazuje te okręgi na mapie Polski • opisuje czynniki lokalizacji wybranych okręgów przemysłowych w Polsce • klasyfikuje surowce mineralne • wymienia nazwy obszarów wydobywania surowców mineralnych i wskazuje te obszary na mapie Polski • określa przyczyny importu niektórych surowców mineralnych • odczytuje z danych statystycznych wielkość wydobycia wybranych surowców w Polsce • kreśli diagramy ilustrujące wielkość wydobycia wybranych surowców • wymienia przyczyny spadku wydobycia węgla kamiennego 	<p>C</p> <p>C</p> <p>C</p> <p>C</p> <p>C</p> <p>A</p> <p>A</p> <p>B</p> <p>B</p> <p>C</p> <p>C</p> <p>B</p> <p>B</p> <p>B</p> <p>C</p> <p>C</p> <p>C</p> <p>B</p> <p>C</p> <p>C</p> <p>B</p> <p>C</p> <p>A</p>	<ul style="list-style-type: none"> • porównuje na podstawie danych liczbowych wydajność hodowli zwierząt w Polsce i innych krajach • ocenia towarowość polskiego rolnictwa • wyjaśnia przyczyny wysokich kosztów produkcji rolnej • uzasadnia potrzebę rozwoju gospodarstw ekologicznych w Polsce • ocenia znaczenie przemysłu dawniej i obecnie • wyjaśnia związki między lokalizacją przemysłu a warunkami naturalnymi, rynkiem zbytu, szlakami komunikacyjnymi i potencjałem ludzkim • omawia cele tworzenia specjalnych stref ekonomicznych • ocenia społeczne i gospodarcze korzyści utworzenia specjalnych stref ekonomicznych • wyjaśnia przyczyny przestrzennego zróżnicowania lokalizacji okręgów przemysłowych • ocenia korzyści i negatywne skutki koncentracji przemysłu • uzasadnia potrzebę restrukturyzacji przemysłu w wybranych okręgach przemysłowych • wyjaśnia przyczyny zmian zachodzących w przemyśle w zamieszkiwanym regionie • uzasadnia potrzebę rozwijania nowoczesnych działów produkcji przemysłowej • ocenia gospodarcze korzyści i społeczne skutki restrukturyzacji i prywatyzacji przemysłu • wyjaśnia znaczenie gospodarcze surowców mineralnych • ocenia zasoby surowców mineralnych na podstawie danych statystycznych • analizuje strukturę wydobycia wybranych surowców mineralnych w Polsce • porównuje wielkość wydobycia poszczególnych surowców mineralnych w Polsce z wielkością wydobycia tych surowców w innych krajach • analizuje diagramy ilustrujące wielkość wydobycia wybranych surowców mineralnych w Polsce • wykazuje potrzebę racjonalnego wykorzystania surowców mineralnych w Polsce • wykazuje zależności między lokalizacją kopalni a lokalizacją zakładów przetwarzających wydobywane 	<p>C</p> <p>D</p> <p>B</p> <p>D</p> <p>C</p> <p>C</p> <p>D</p> <p>B</p> <p>D</p> <p>D</p> <p>B</p> <p>D</p> <p>D</p> <p>C</p> <p>D</p> <p>D</p> <p>D</p> <p>C</p> <p>D</p> <p>D</p> <p>D</p> <p>D</p>
--	--	--	--	--	---

			<ul style="list-style-type: none"> • klasyfikuje elektrownie • wymienia nazwy źródeł energii • opisuje strukturę produkcji energii elektrycznej według rodzajów elektrowni • wymienia nazwy wybranych elektrowni ciepłych i wodnych oraz wskazuje te elektrownie na mapie Polski • opisuje czynniki lokalizacji wybranych elektrowni • opisuje wady i zalety poszczególnych rodzajów elektrowni • odczytuje z danych statystycznych i diagramów wielkość produkcji energii elektrycznej • odczytuje dane statystyczne dotyczące zagadnień m.in. społecznych i gospodarczych • dobiera źródła i wyszukuje informacje w zależności od opracowywanych zagadnień • stosuje poprawną terminologię geograficzną w wypowiedziach ustnych i pisemnych 	<p>B</p> <p>A</p> <p>C</p> <p>C</p> <p>C</p> <p>C</p> <p>C</p> <p>C</p> <p>D</p> <p>C</p>	<p>surowce w Polsce</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia na podstawie różnych danych strukturę wykorzystania źródeł energii w Polsce i formułuje wnioski • ocenia strukturę produkcji energii elektrycznej według rodzajów elektrowni • wyjaśnia przyczyny i skutki dominacji energetyki ciepłej • wykazuje korzyści z wykorzystywania alternatywnych źródeł energii • przedstawia i ocenia wpływ energetyki na stan środowiska przyrodniczego • formułuje wnioski na podstawie analizy map ogólnogeograficznych, ludnościowych i gospodarczych oraz danych statystycznych i wykresów 	<p>C</p> <p>D</p> <p>B</p> <p>D</p> <p>D</p> <p>D</p>
IV. Usługi	8	<ul style="list-style-type: none"> • Działy usług • Znaczenie usług w gospodarce • Rodzaje usług świadczonych przez komunikację • Usługi telekomunikacyjne • Internet • Telefonia komórkowa • Podział transportu • Transport kolejowy • Transport samochodowy • Transport przesyłowy • Transport morski, porty morskie • Transport śródlądowy, kanały śródlądowe • Transport lotniczy, porty lotnicze • Znaczenie handlu • Wpływ importu i eksportu na gospodarkę kraju 	<p>Uczeń poprawnie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • klasyfikuje usługi • wyjaśnia znaczenie terminów: „usługi”, „komunikacja”, „transport”, „przejazd międzynarodowy”, „handel”, „handel zagraniczny”, „import”, „eksport”, „saldo bilansu handlu zagranicznego”, „turystyka”, „walory turystyczne”, „infrastruktura turystyczna” • opisuje znaczenie usług we współczesnej gospodarce Polski • wymienia nazwy usług rozwijających się w zamieszkiwanym regionie • wyjaśnia szybki rozwój wybranych usług w Polsce i zamieszkiwanym regionie • wymienia przykłady działów usług rozwijających się oraz zanikających • wymienia rodzaje usług świadczonych przez komunikację • wyjaśnia znaczenie łączności • opisuje znaczenie telekomunikacji • porównuje liczbę abonentów telefonicznych w Polsce z liczbą abonentów w innych krajach Europy • porównuje liczbę użytkowników internetu w Polsce z liczbą użytkowników Internetu w innych krajach Europy • wymienia czynniki wpływające na rozwój telefonii 	<p>B</p> <p>B</p> <p>C</p> <p>A</p> <p>B</p> <p>A</p> <p>A</p> <p>B</p> <p>C</p> <p>C</p> <p>C</p> <p>A</p>	<p>Uczeń poprawnie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia przyczyny rozwoju usług w Polsce • wykazuje znaczenie usług w tworzeniu PKB • ocenia dostępność usług telekomunikacyjnych w Polsce na tle innych krajów • ocenia przyczyny i skutki rozwoju technologii informacyjnej • ocenia dostęp do internetu w swoim województwie i wybranych województwach • analizuje przyczyny rozwoju telefonii komórkowej w Polsce • wykazuje związki między łącznością a rozwojem gospodarczym • wykazuje wady i zalety poszczególnych rodzajów transportu lądowego • analizuje jakość sieci transportowej w Polsce • wyjaśnia przyczyny zróżnicowania gęstości sieci dróg kołowych oraz sieci linii kolejowych w Polsce • porównuje gęstość sieci dróg kołowych oraz sieci linii kolejowych w Polsce z gęstością tych sieci w innych krajach • wyjaśnia potrzebę budowy nowoczesnych autostrad • przewiduje skutki gwałtownego rozwoju motoryzacji • analizuje wady i zalety transportu morskiego, wodnego śródlądowego i lotniczego 	<p>B</p> <p>D</p> <p>D</p> <p>D</p> <p>D</p> <p>D</p> <p>D</p> <p>D</p> <p>B</p> <p>C</p> <p>B</p> <p>D</p> <p>D</p>

			<ul style="list-style-type: none"> • opisuje wpływ turystyki na tworzenie PKB w Polsce • wyjaśnia przyczyny wzrostu ruchu turystycznego po 1989 roku • wykazuje na przykładach walory turystyczne Polski • wymienia nazwy regionów oraz ośrodków turystycznych o wysokich walorach turystycznych i wskazuje je na mapie Polski • opisuje polskie obiekty znajdujące się na Liście światowego dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego UNESCO • dobiera źródła i wyszukuje informacje w zależności od opracowywanych zagadnień • stosuje poprawną terminologię geograficzną w wypowiedziach ustnych i pisemnych 	<p>C</p> <p>B</p> <p>D</p> <p>C</p> <p>C</p> <p>D</p> <p>C</p>	wykresów	
V. Polska w świecie	2	<ul style="list-style-type: none"> • Poziom rozwoju gospodarczego Polski • Miejsce Polski w produkcji światowej • Inwestycje zagraniczne • Organizacje międzynarodowe, których członkiem jest Polska • Euroregiony 	<p>Uczeń poprawnie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • określa wskaźniki rozwoju gospodarczego i społecznego Polski • ustala na podstawie danych statystycznych poziom rozwoju gospodarczego i społecznego Polski • wyjaśnia potrzebę współpracy międzynarodowej • wymienia przykłady współpracy międzynarodowej • wymienia przykłady inwestycji zagranicznych w Polsce • wymienia nazwy największych organizacji międzynarodowych • wymienia nazwy euroregionów i wskazuje euroregiony na mapie Polski • wyjaśnia znaczenie euroregionów • dobiera źródła i wyszukuje informacje w zależności od opracowywanych zagadnień • stosuje poprawną terminologię geograficzną w wypowiedziach ustnych i pisemnych 	<p>B</p> <p>C</p> <p>B</p> <p>A</p> <p>A</p> <p>A</p> <p>C</p> <p>B</p> <p>D</p> <p>C</p>	<p>Uczeń poprawnie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ocenia na podstawie wskaźników poziom rozwoju gospodarczego Polski • porównuje PKB w Polsce i innych krajach • analizuje i porównuje dane statystyczne dotyczące produkcji wybranych towarów w Polsce i innych krajach • wyjaśnia korzyści wynikające z inwestycji zagranicznych w Polsce • ocenia korzyści wynikające ze współpracy międzynarodowej • ocenia skutki integracji Polski z UE i NATO • ocenia znaczenie euroregionów • określa rolę Polski w strukturach międzynarodowych • charakteryzuje wybrany euroregion • formułuje wnioski na podstawie analizy map ogólnogeograficznych, ludnościowych i gospodarczych oraz danych statystycznych i wykresów 	<p>D</p> <p>C</p> <p>D</p> <p>B</p> <p>D</p> <p>D</p> <p>D</p> <p>B</p> <p>C</p> <p>D</p>
VI. Degradacja środowiska przyrodniczego	2	<ul style="list-style-type: none"> • Źródła zanieczyszczeń środowiska przyrodniczego • Zanieczyszczenia przemysłowe • Zanieczyszczenia komunalne 	<p>Uczeń poprawnie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymienia źródła zanieczyszczeń środowiska przyrodniczego Polski • opisuje wpływ przemysłu na stan środowiska • wymienia skutki przedostawania się odpadów produkcyjnych do środowiska • wymienia sposoby zmniejszania emisji zanieczyszczeń przemysłowych 	<p>A</p> <p>C</p> <p>A</p> <p>A</p>	<p>Uczeń poprawnie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ocenia skutki społeczne i gospodarcze zanieczyszczenia środowiska przyrodniczego • wyjaśnia proces powstawania kwaśnych opadów • ocenia wpływ ścieków komunalnych na stan czystości wód w Polsce • opisuje stan jakości wód Wisły i Odry na podstawie diagramów 	<p>D</p> <p>B</p> <p>D</p> <p>C</p>

		<ul style="list-style-type: none"> • Zanieczyszczenia pochodzenia rolniczego • Zanieczyszczenia wytwarzane przez środki transportu • Skutki zanieczyszczenia środowiska przyrodniczego 	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje zagrożenia wynikające ze składowania śmieci i odpadów poprodukcyjnych • wymienia skutki zanieczyszczania środowiska środkami chemicznymi stosowanymi w rolnictwie • opisuje wpływ środków transportu na stan środowiska • uzasadnia konieczność segregacji śmieci, oszczędności energii oraz wody • wymienia skutki zanieczyszczenia środowiska przyrodniczego • dobiera źródła i wyszukuje informacje w zależności od opracowywanych zagadnień • stosuje poprawną terminologię geograficzną w wypowiedziach ustnych i pisemnych 	<p>C</p> <p>A</p> <p>C</p> <p>D</p> <p>A</p> <p>D</p> <p>C</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia przyczyny i skutki eutrofizacji wód • opisuje zróżnicowanie regionalne zanieczyszczenia środowiska przyrodniczego w Polsce • wykazuje konieczność ochrony środowiska przyrodniczego w Polsce • proponuje sposoby ograniczenia zanieczyszczania środowiska odpadami wytwarzanymi przez człowieka • proponuje konkretne działania na rzecz ochrony środowiska we własnym regionie • formułuje wnioski na podstawie analizy map ogólnogeograficznych, ludnościowych i gospodarczych oraz danych statystycznych i wykresów 	<p>B</p> <p>C</p> <p>D</p> <p>D</p> <p>D</p> <p>D</p>
VII. Przegląd regionów geograficznych	12	<ul style="list-style-type: none"> • Środowisko przyrodnicze oraz najważniejsze cechy gospodarki pobrażę • Żuławy Wiślane • Atrakcje turystyczne pobrażę • Środowisko przyrodnicze oraz najważniejsze cechy gospodarki pojezierzy • Rzeźba młodoglacjalna • Zróżnicowanie klimatyczne pojezierzy • Atrakcje turystyczne pojezierzy • Środowisko przyrodnicze oraz najważniejsze cechy gospodarki Nizin Środkowopolskich • Rzeźba staroglacjalna • Bory i puszcze nizin • Warszawa, Łódź • Środowisko przyrodnicze oraz najważniejsze cechy 	<p>Uczeń poprawnie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymienia nazwy krain geograficznych pobrażę i wskazuje te krainy na mapie Polski • opisuje na podstawie map tematycznych najważniejsze cechy krajobrazu pobrażę • opisuje na podstawie mapy klimatycznej klimat pobrażę • opisuje na podstawie map tematycznych najważniejsze cechy gospodarki pobrażę • wymienia atrakcje turystyczne pobrażę • charakteryzuje wybrane miasta pobrażę • wymienia nazwy krain geograficznych pojezierzy i wskazuje te krainy na mapie Polski • wyróżnia cechy rzeźby młodoglacjalnej pojezierzy na podstawie schematów i fotografii • rozróżnia formy polodowcowe na podstawie schematów i fotografii • wymienia nazwy jezior polodowcowych i wskazuje te jeziora na mapie Polski • opisuje na podstawie map klimatycznych zróżnicowanie klimatyczne pojezierzy • wymienia surowce mineralne pojezierzy • opisuje na podstawie map tematycznych najważniejsze cechy gospodarki pojezierzy • wymienia nazwy kompleksów leśnych oraz parków narodowych w pasie pojezierzy oraz wskazuje je na mapie Polski • określa atrakcje turystyczne pojezierzy • wymienia nazwy najważniejszych miast pojezierzy i 	<p>C</p> <p>C</p> <p>C</p> <p>C</p> <p>A</p> <p>C</p> <p>C</p> <p>C</p> <p>C</p> <p>C</p> <p>C</p> <p>A</p> <p>C</p> <p>C</p> <p>B</p> <p>C</p> <p>C</p> <p>B</p> <p>C</p>	<p>Uczeń poprawnie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wykazuje wpływ zewnętrznych czynników rzeźbotwórczych na ukształtowanie powierzchni pobrażę • wyjaśnia genezę Żuław Wiślanych • wyjaśnia genezę mierzei • porównuje cechy oraz genezy wybrzeża klifowego i płaskiego • ocenia walory turystyczne pobrażę • ocenia możliwości rozwoju gospodarczego pobrażę • wykazuje związki między cechami gospodarki pobrażę a warunkami przyrodniczymi • wyjaśnia genezę rzeźby pojezierzy • wyjaśnia zróżnicowanie krajobrazu w pasie pojezierzy • wyjaśnia genezę mis jeziornych w pasie pojezierzy • porównuje cechy klimatu Pojezierza Myśliborskiego i Pojezierza Suwalskiego • wykazuje wpływ rzeźby terenu na zróżnicowanie opadów atmosferycznych w pasie pojezierzy • ocenia walory krajobrazowe i przyrodnicze pojezierzy • ocenia możliwości rozwoju gospodarczego pojezierzy • wykazuje związki warunkami przyrodniczymi a między cechami gospodarki pojezierzy • wyjaśnia różnice między krajobrazem młodoglacjalnym a staroglacjalnym 	<p>D</p> <p>B</p> <p>B</p> <p>C</p> <p>D</p> <p>D</p> <p>D</p> <p>D</p> <p>B</p> <p>B</p> <p>B</p> <p>C</p> <p>D</p> <p>D</p> <p>D</p> <p>D</p> <p>D</p> <p>B</p>

	<p>gospodarki Wyżyn Polskich</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wyżyna Śląsko-Krakowska • Wyżyna Małopolska • Wyżyna Lubelska i Rostocze • Miasta Wyżyn Polskich • Podział Kotlin Podkarpackich • Środowisko przyrodnicze oraz najważniejsze cechy gospodarki Kotlin Podkarpackich • Kraków • Podział Karpat • Cechy środowiska przyrodniczego Karpat Zewnętrznych i Karpat Wewnętrznych • Wysokogórska rzeźba Tatr • Piętra klimatyczno-roślinne w Tatrach • Turystyka w Karpatach • Podział Sudetów • Cechy środowiska Sudetów • Góry zrębowe • Cechy gospodarki Sudetów • Turystyka w Sudetach • Położenie regionu zamieszkiwanego przez ucznia • Cechy środowiska przyrodniczego regionu zamieszkiwanego przez ucznia 	<p>wskazuje te pojezierza na mapie Polski</p> <ul style="list-style-type: none"> • opisuje wybrane miasta pojezierzy • wymienia nazwy krain geograficznych Nizin Środkowopolskich i wskazuje te krainy na mapie Polski • opisuje cechy krajobrazu Nizin Środkowopolskich na podstawie map tematycznych • opisuje na podstawie mapy ogólnogeograficznej układ sieci rzecznej w Kotlinie Warszawskiej • opisuje na podstawie map klimatycznych zróżnicowanie klimatyczne Nizin Środkowopolskich • wymienia nazwy kompleksów leśnych oraz parków narodowych Nizin Środkowopolskich i wskazuje je na mapie Polski • wymienia nazwy obszarów bagiennych i podmokłych Nizin Środkowopolskich i wskazuje te obszary na mapie Polski • opisuje rozmieszczenie surowców mineralnych Nizin Środkowopolskich na podstawie map tematycznych • opisuje na podstawie map tematycznych najważniejsze cechy gospodarki Nizin Środkowopolskich • omawia na podstawie mapy gospodarczej rozmieszczenie ośrodków i okręgów przemysłowych Nizin Środkowopolskich oraz charakteryzuje je • wymienia nazwy największych miast Nizin Środkowopolskich i wskazuje je na mapie Polski • opisuje wybrane miasta Nizin Środkowopolskich • określa atrakcje turystyczne Nizin Środkowopolskich • wymienia nazwy krain geograficznych Wyżyn Polskich i wskazuje te krainy na mapie Polski • omawia na podstawie map klimatycznych zróżnicowanie klimatyczne Wyżyn Polskich • opisuje na podstawie map tematycznych oraz ilustracji cechy krajobrazu Wyżyn Polskich • rozpoznaje na podstawie schematów i zdjęć formy krasowe • opisuje proces powstawania gołoborzy • wymienia nazwy kompleksów leśnych oraz parków narodowych Wyżyn Polskich i wskazuje te kompleksy na mapie 	<p>C</p> <p>C</p> <p>C</p> <p>C</p> <p>C</p> <p>C</p> <p>C</p> <p>C</p> <p>C</p> <p>C</p> <p>C</p> <p>C</p> <p>C</p> <p>C</p> <p>B</p> <p>C</p> <p>C</p> <p>C</p> <p>C</p> <p>C</p> <p>C</p> <p>C</p> <p>C</p> <p>C</p> <p>C</p>	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje czynniki rzeźbotwórcze Nizin Środkowopolskich • opisuje na podstawie schematu warszawską nieckę artezyjską • ocenia warunki przyrodnicze rozwoju rolnictwa Niziny Śląskiej • ocenia możliwości rozwoju gospodarczego Nizin Środkowopolskich • wykazuje związki między cechami gospodarki Nizin Środkowopolskich a warunkami przyrodniczymi • wyjaśnia zróżnicowanie krajobrazu Wyżyn Polskich na podstawie map tematycznych • charakteryzuje czynniki rzeźbotwórcze Wyżyn Polskich • wyjaśnia genezę rzeźby krasowej • ocenia możliwości rozwoju gospodarczego Wyżyn Polskich • wykazuje związki między cechami gospodarki Wyżyn Polskich a warunkami przyrodniczymi • opisuje wpływ działalności gospodarczej człowieka na krajobraz Wyżyny Śląskiej • wykazuje negatywny wpływ koncentracji ludności i przemysłu na środowisko przyrodnicze • proponuje sposoby zagospodarowania terenów zdegradowanych na skutek działalności gospodarczej człowieka • wyjaśnia genezę wąwozów i parowów • ocenia warunki przyrodnicze rozwoju rolnictwa Wyżyny Lubelskiej • wyjaśnia genezę Kotlin Podkarpackich • opisuje uwarunkowania powstania złóż surowców mineralnych Kotlin Podkarpackich • wyjaśnia rolę rzek w kształtowaniu krajobrazu Kotlin Podkarpackich • ocenia możliwości rozwoju gospodarczego Kotlin Podkarpackich • wykazuje związki między cechami gospodarki Kotlin Podkarpackich a warunkami przyrodniczymi • wykazuje zależności między przeszłością geologiczną, budową geologiczną a cechami rzeźby Karpat Zewnętrznych i Wewnętrznych • wyjaśnia budowę fliszową Pogórza Karpackiego i Beskidów 	<p>C</p> <p>C</p> <p>D</p> <p>D</p> <p>D</p> <p>B</p> <p>C</p> <p>B</p> <p>D</p> <p>D</p> <p>B</p> <p>D</p> <p>D</p> <p>B</p> <p>D</p> <p>C</p> <p>B</p> <p>B</p> <p>D</p> <p>D</p> <p>D</p> <p>D</p> <p>D</p>
--	--	--	--	--	--

	<ul style="list-style-type: none">• Cechy gospodarki regionu zamieszkiwanego przez ucznia• Atrakcje turystyczne regionu zamieszkiwanego przez ucznia	<ul style="list-style-type: none">• opisuje na podstawie mapy tematycznej rozmieszczenie surowców mineralnych na Wyżynach Polskich• omawia związki między wydobyciem surowców mineralnych a lokalizacją przemysłu na Wyżynach Polskich• omawia warunki przyrodnicze rozwoju rolnictwa na Wyżynie Lubelskiej• opisuje na podstawie map tematycznych najważniejsze cechy gospodarki Wyżyn Polskich• wymienia nazwy najważniejszych miast Wyżyn Polskich i wskazuje te miasta na mapie Polski• opisuje wybrane miasta Wyżyn Polskich• określa atrakcje turystyczne Wyżyn Polskich• wymienia nazwy krain geograficznych Kotlin Podkarpackich i wskazuje te krainy na mapie Polski• opisuje cechy krajobrazu Kotlin Podkarpackich na podstawie map tematycznych• wymienia nazwy kompleksów leśnych Kotlin Podkarpackich i wskazuje te kompleksy na mapie Polski• wymienia nazwy surowców mineralnych występujących w Kotlinach Podkarpackich i wskazuje na mapie ogólnogeograficznej rejon występowania tych surowców• opisuje na podstawie map klimatycznych cechy klimatu Kotlin Podkarpackich• opisuje na podstawie map tematycznych najważniejsze cechy gospodarki Kotlin Podkarpackich• omawia na podstawie map tematycznych warunki rozwoju rolnictwa w Kotlinie Sandomierskiej• omawia atrakcje turystyczne Kotlin Podkarpackich• wymienia nazwy najważniejszych miast Kotlin Podkarpackich i wskazuje te miasta na mapie Polski• wyróżnia Karpaty Zewnętrzne i Wewnętrzne i wskazuje je na mapie Polski• omawia położenie Pogórza Karpackiego i Beskidów i wskazuje je na mapie Polski• opisuje na podstawie map tematycznych krajobraz Karpat• omawia na podstawie map klimatycznych cechy klimatu Karpat Zewnętrznych	C	• ukazuje zróżnicowanie krajobrazu Karpat Zewnętrznych i Wewnętrznych	B
			C	• wykazuje zróżnicowanie klimatyczne i roślinne Pogórza Karpackiego i Beskidów	D
			C	• uzasadnia konieczność budowy sztucznych zbiorników na rzekach karpackich	D
			C	• ocenia możliwości rozwoju gospodarczego Pogórza Karpackiego i Beskidów	D
			C	• wykazuje związki między cechami gospodarki Pogórza Karpackiego i Beskidów a warunkami przyrodniczymi	D
			C	• ukazuje zależności między budową geologiczną a cechami rzeźby Tatr	D
			B	• porównuje budowę geologiczną Tatr Wysokich i Zachodnich	D
			C	• porównuje krajobraz Tatr Wysokich i Zachodnich	C
			C	• wykazuje zróżnicowanie klimatyczne i roślinne Tatr Wysokich i Zachodnich	C
			C	• uzasadnia konieczność ochrony przyrody Tatr	D
			C	• ocenia możliwości rozwoju turystyki Tatr	D
			C	• wykazuje związki między cechami gospodarki Tatr a warunkami przyrodniczymi	D
			C	• omawia przeszłość geologiczną Sudetów	D
			C	• wykazuje zróżnicowanie budowy geologicznej Sudetów	C
			C	• wyjaśnia genezę rzeźby zrębowej Sudetów	B
			C	• przedstawia rozwój i cechy rzeźby Gór Stołowych i Karkonoszy	C
			C	• wykazuje zróżnicowanie klimatyczne i roślinne Sudetów	D
			C	• ocenia możliwości rozwoju Sudetów i Przedgórza Sudeckiego	D
			C	• wykazuje związki między cechami gospodarki Sudetów i Przedgórza Sudeckiego a warunkami przyrodniczymi	D
			C	• proponuje trasę wycieczki w góry i uzasadnia swój wybór	D
			C	• przedstawia prezentację multimedialną na temat walorów turystycznych wybranego regionu geograficznego, ze szczególnym uwzględnieniem walorów kulturowych	D
			C	• ocenia warunki i możliwości produkcji rolnej i przemysłowej w regionie zamieszkania	D

			<ul style="list-style-type: none"> • opisuje atrakcje turystyczne Karpat Zewnętrznych • wykazuje konieczność tworzenia parków narodowych na terenie Karpat Zewnętrznych • opisuje na podstawie map tematycznych najważniejsze cechy gospodarki Karpat Zewnętrznych • wymienia nazwy najważniejszych miast Karpat Zewnętrznych oraz wskazuje je na mapie ogólnogeograficznej • opisuje funkcje wybranych miast Karpat Zewnętrznych • opisuje położenie Karpat Wewnętrznych na podstawie mapy Polski • wymienia nazwy i rozpoznaje najważniejsze skały występujące w Tatrach i Pieninach • opisuje na podstawie ilustracji cechy polodowcowej rzeźby wysokogórskiej Tatr • charakteryzuje na podstawie schematu piętra klimatyczno-roślinne Tatr • opisuje formy rzeźby krasowej Tatr Zachodnich • opisuje formy rzeźby Pienin • opisuje na podstawie map tematycznych najważniejsze cechy gospodarki Karpat • uzasadnia atrakcyjność turystyczną Tatr i Pienin • wymienia nazwy ośrodków turystycznych Tatr i Pienin i wskazuje te ośrodki na mapie Polski • charakteryzuje wybrane ośrodki turystyczne • opisuje specyfikę folkloru Tatr i Obniżenia Orawsko-Podhalańskiego • opisuje położenie Sudetów i Przedgórze Sudeckiego na podstawie mapy Polski • opisuje cechy krajobrazu Sudetów na podstawie map tematycznych • analizuje mapę klimatyczną i na jej podstawie ustala cechy klimatu Sudetów i Przedgórze Sudeckiego • wskazuje rejony eksploatacji surowców mineralnych Sudetów i Przedgórze Sudeckiego na mapie Polski • opisuje na podstawie map tematycznych najważniejsze cechy gospodarki Sudetów • charakteryzuje warunki rozwoju rolnictwa Przedgórze Sudeckiego • opisuje zagrożenia środowiska przyrodniczego 	<p>C D C C C C C C C C D C C C C C D C C C C</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wykazuje zależności między środowiskiem a różnorodnymi formami działalności człowieka w regionie zamieszkania • wyjaśnia znaczenie gospodarcze regionu swojego zamieszkania • wykazuje indywidualne cechy swojego regionu • sporządza folder informacyjny o regionie • projektuje i opisuje na podstawie map turystycznych, tematycznych i ogólnogeograficznych oraz własnych obserwacji terenowych wycieczkę wzdłuż wybranej trasy we własnym regionie, uwzględniając walory przyrodnicze i kulturowe • formułuje wnioski na podstawie analizy map ogólnogeograficznych, ludnościowych i gospodarczych oraz danych statystycznych i wykresów 	<p>D B D C D D D</p>
--	--	--	--	--	--	--

		<p>powstające w wyniku działalności gospodarczej człowieka</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymienia nazwy najważniejszych miast w Sudetach i wskazuje te miasta na mapie Polski • charakteryzuje funkcje miast Sudetów i Przedgórze Sudeckiego • opisuje atrakcje turystyczne Sudetów i Przedgórze Sudeckiego • charakteryzuje na podstawie map położenie własnego regionu w Polsce • opisuje środowisko przyrodnicze regionu swojego zamieszkania na podstawie map tematycznych • opisuje na podstawie map tematycznych najważniejsze cechy gospodarki swojego regionu • opisuje rozmieszczenie ludności w regionie • omawia tradycje regionu, w którym mieszka • odczytuje dane statystyczne dotyczące zagadnień społecznych i gospodarczych swojego regionu • opisuje atrakcje turystyczne regionu, w którym mieszka • dobiera źródła i wyszukuje informacje w zależności od opracowywanych zagadnień • stosuje poprawną terminologię geograficzną w wypowiedziach ustnych i pisemnych 	<p>C</p> <p>C</p> <p>C</p> <p>C</p> <p>C</p> <p>C</p> <p>C</p> <p>C</p> <p>C</p> <p>C</p> <p>C</p> <p>D</p> <p>C</p>		
--	--	--	--	--	--